

Handläggare
Isabella Sauma
Telefon: 08-50819427

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2023-03-09

Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning.

Sammanfattning

Europakommissionen har lagt fram ett förslag om att föräldraskap som etablerats i en medlemsstat ska erkännas och godkännas av alla medlemsstater. Föräldraskapet för ett barn med samkönade föräldrar och även ett erkännande av föräldraskapet för ett barn som adopterats inrikes i en medlemsstat eller som fötts genom surrogatmödraskap ska kunna intygas genom ett föräldraskapsintyg. Förslaget syftar till att skydda barns och familjers rättigheter i gränsöverskridande situationer.

Förvaltningen ställer sig positiv till kommissionens förslag då gemensamma regler om godkännande av föräldraskap inom EU stärker skyddet och rättssäkerheten för barn och familjer.

Bakgrund.

Europakommissionens ordförande von de Leyen slog i sitt tal i september 2020 om tillståndet i unionen fast att ”om du är förälder i ett land, är du förälder i varje land”. Hon underströk att det finns ett behov av att säkerställa att det föräldraskap som etablerats i en medlemsstat ska erkännas i alla andra medlemsstater. Detta har identifierats som en nyckelåtgärd i EU:s jämlikhetsstrategi för HBTQI-personer 2020–2025 och EU:s strategi för barnets rättigheter.

handlingsplan för genomförandet av nämnda program och 2010 års grönbok *Minskad byråkrati för medborgarna: att underlätta fri rörlighet i fråga om officiella handlingar och erkännande av verkningarna av civilståndshandlingar*.

Kommissionens förslag är en förordning med gemensamma internationella privat- och processrättsliga regler om föräldraskap i gränsöverskridande situationer.

Justitiedepartementet har skickat kommissionens förslag på remiss till ett stort antal kommuner, bland annat Stockholm.

Kommunstyrelsen har i sin tur remitterat förslaget till ett antal instanser inom staden, bland annat Farsta stadsdelsnämnd, för yttrande senast den 10 mars.

Remissen i sammanfattning

EU:s medlemsstater har olika regler om föräldraskap. Om en familj väljer att flytta till ett annat land inom EU kan det innebära att föräldraskapet inte gäller i den medlemsstaten.

Kommissionen föreslår därför en lagstiftning som berör alla barn i EU – oavsett hur barnet blivit till eller hur barnets familj ser ut. Förslaget omfattar således ett erkännande av föräldraskapet för ett barn med samkönade föräldrar och även ett erkännande av föräldraskapet för ett barn som adopterats inrikes i en medlemsstat. Ett föräldraskap som har fastställts i en medlemsstat ska även godkännas i andra medlemsstater utan att något särskilt förfarande krävs.

Ett europeiskt föräldraskapsintyg föreslås inrättas som ska bevisa föräldraskapet. Enligt förslaget ska en familj kunna begära ett intyg från den medlemsstat som har fastställt föräldraskapet.

Kommissionens förslag syftar till att skydda barns grundläggande rättigheter och att öka rättssäkerheten för familjer inom EU. Genom förslaget ska kostnader minska för familjer. Myndigheter i medlemsstaterna ska ta hänsyn till känslomässiga band som finns mellan förälder och barn samt föräldrars olika rättigheter och skyldigheter knutna till föräldraskapet, som exempelvis arvsrätt och skyldighet att betala underhåll. Detta ger föräldrar bland annat rätt att ha de kontakter med myndigheter och skola som berör barnet.

Vidare syftar förslaget till att skydda barns rättigheter i gränsöverskridande situationer, vilket stämmer överens med FN:s konvention om barnets rättigheter. I konventionen står det att konventionsstaterna ska säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning utifrån föräldrars status

eller verksamhet, att i alla åtgärder som rör barn måste barnets bästa komma i första hand och att barn har rätt till en identitet och att bli omhändertagna av sina föräldrar.

Förslaget är också förenligt med den europeiska konventionen om mänskliga rättigheter, som föreskriver rätten till respekt för privatliv och familjeliv, inklusive när det gäller erkännande av barn födda genom surrogatmödraskap. Slutligen är det också förenligt med målet att skydda och främja barnets rättigheter som anges i fördraget om Europeiska unionen gällande de grundläggande rättigheterna för barn och deras familjer. Dessa rättigheter inkluderar rätten till respekt för privatliv och familjeliv, rätten till icke-diskriminering och barns rätt att regelbundet upprätthålla en personlig relation och direkt kontakt med båda föräldrarna om det är förenligt med barnets bästa.

Kommissionen beräknar att föräldraskapet för cirka två miljoner barn i EU kan beröras av förslaget.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I Europakonventionen uttrycks betydelsen av föräldraskap och rätten till skydd för privat- och familjeliv och att inte utsättas för diskriminering på grund av bland annat sexuell läggning. Det framgår även i Barnkonventionen som står för barns rättigheter att beslut om åtgärder som berör barn alltid ska ha barnets bästa i fokus.

Att ha samma regler och tillämpning gällande godkännande av officiella handlingar genom ett europeiskt föräldraskapsintyg stärker barnets skydd och går i linje med Barnkonventionen.

Ett föräldraskap som har fastställts i en medlemsstat och som har erkänts i en annan medlemsstat utan att något särskilt förfarande behövs eller krävs kommer att bespara förvaltningen arbetstid och arbetskraft då det ibland kan ta mycket av förvaltningens resurser i anspråk att reda ut föräldraskapet.

Förvaltningen ställer sig positiv till kommissionens förslag då gemensamma regler om föräldraskap inom EU stärker skyddet och rättssäkerheten för barn och familjer.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Therese Grahn
Avdelningschef
Första stadsdelsförvaltning

Bilaga

Europiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2023-02-16
Therese Grahn, Avdelningschef	2023-02-16